

Rabobank

Kiezen is de kunst

Een dynamisch akkerbouwcomplex richting 2020

17 Maart, 2010

Dirk.Jan.Kennes@Rabobank.com
Food & Agribusiness Research & Advisory
Rabobank International

Rabobank

Inhoud

- **Sectie 1:** **Nederlands akkerbouw complex anno 2009**
- Sectie 2: Economische dynamiek richting 2020
- Sectie 3: Politieke dynamiek richting 2020
- Sectie 4: Dynamiek in de graanketen
- Sectie 5: Agenda 2020

De Nederlandse graan-, aardappel- en suikerkolommen anno 2009

Rabobank

- 24.000 mensen
- 11.000 bedrijven
- 467.000 hectare
- 1,7 miljoen ton graan
- 6,5 miljoen ton aardappelen
- 5,4 miljoen ton suikerbieten

	Hectare	Bedrijven
Tarwe	150.000	6.500
Gerst	44.000	3.700
Rogge, Triticale, ea	49.000	?
Consumptieaardappelen	70.000	6.800
Zetmeelaardappelen	45.000	1.800
Pootaardappelen	37.000	2.100
Suikerbieten	72.000	9.200

De Nederlandse graan-, aardappel- en suikerkolommen genereren > EUR 3 miljard toegevoegde waarde

Rabobank

Aardappelteelt

300 – 350 miljoen

Graanteelt*

70 – 100 miljoen

Suikerbietenteelt

70 miljoen

Aardappelhandel**

Graanhandel

6 miljoen

Aardappelzetmeel

250 miljoen

Graanzetmeel

700 miljoen

Suiker

560 miljoen

Consumptieaardappelen

900 miljoen

Mout

170 miljoen

Meel/Bloem

140 miljoen

Alcohol

Diervoeder

* Tarwe en Gerst, ** Poot- en Consumptieaardappelen

Rabobank

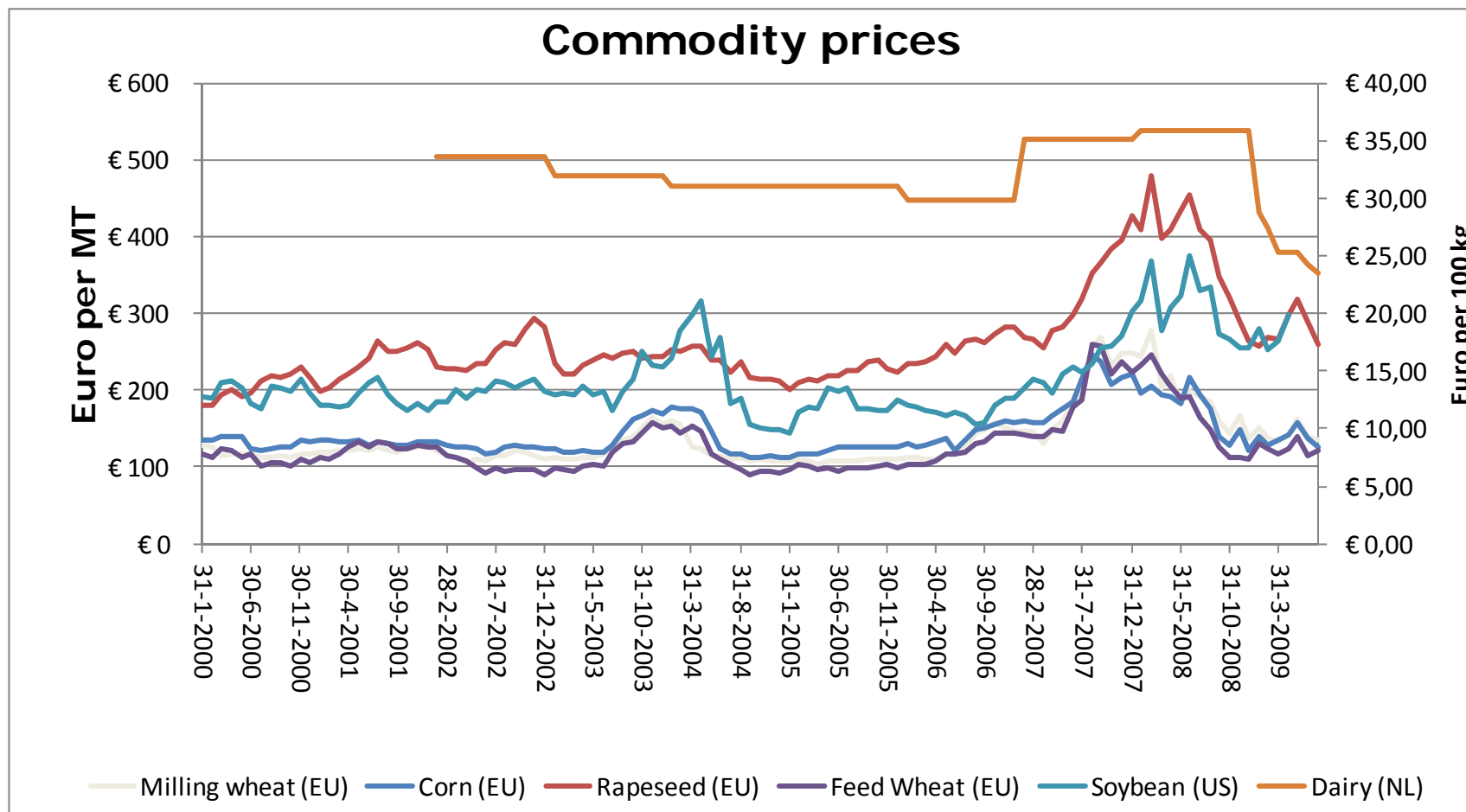
Inhoud

- Sectie 1: Nederlands akkerbouw complex anno 2009
- **Sectie 2: Economische dynamiek richting 2020**
- Sectie 3: Politieke dynamiek richting 2020
- Sectie 4: Dynamiek in de graanketen
- Sectie 5: Agenda 2020

Economische dynamiek richting 2020

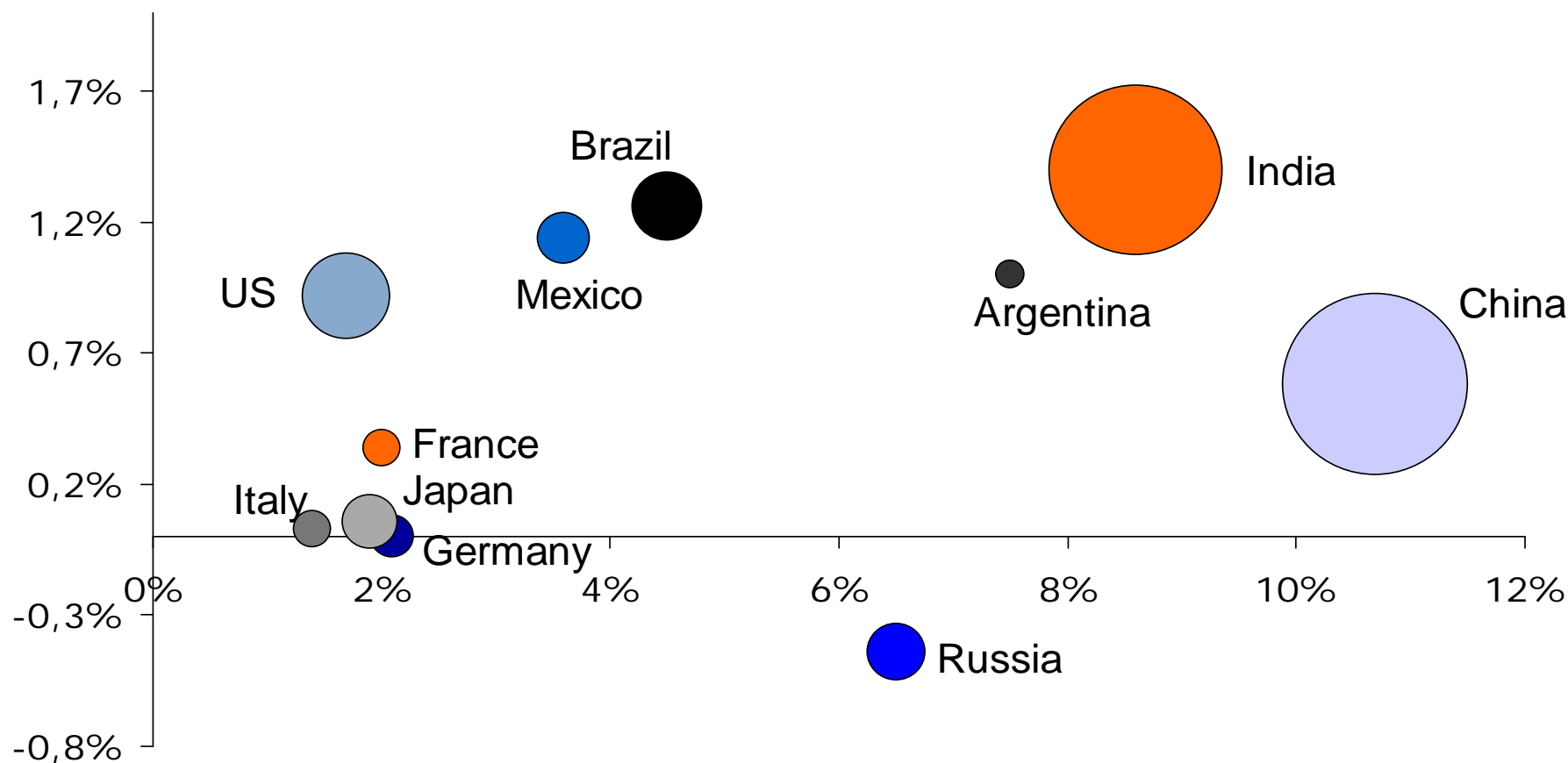

Rabobank

Source: Bloomberg Rabobank, 2009

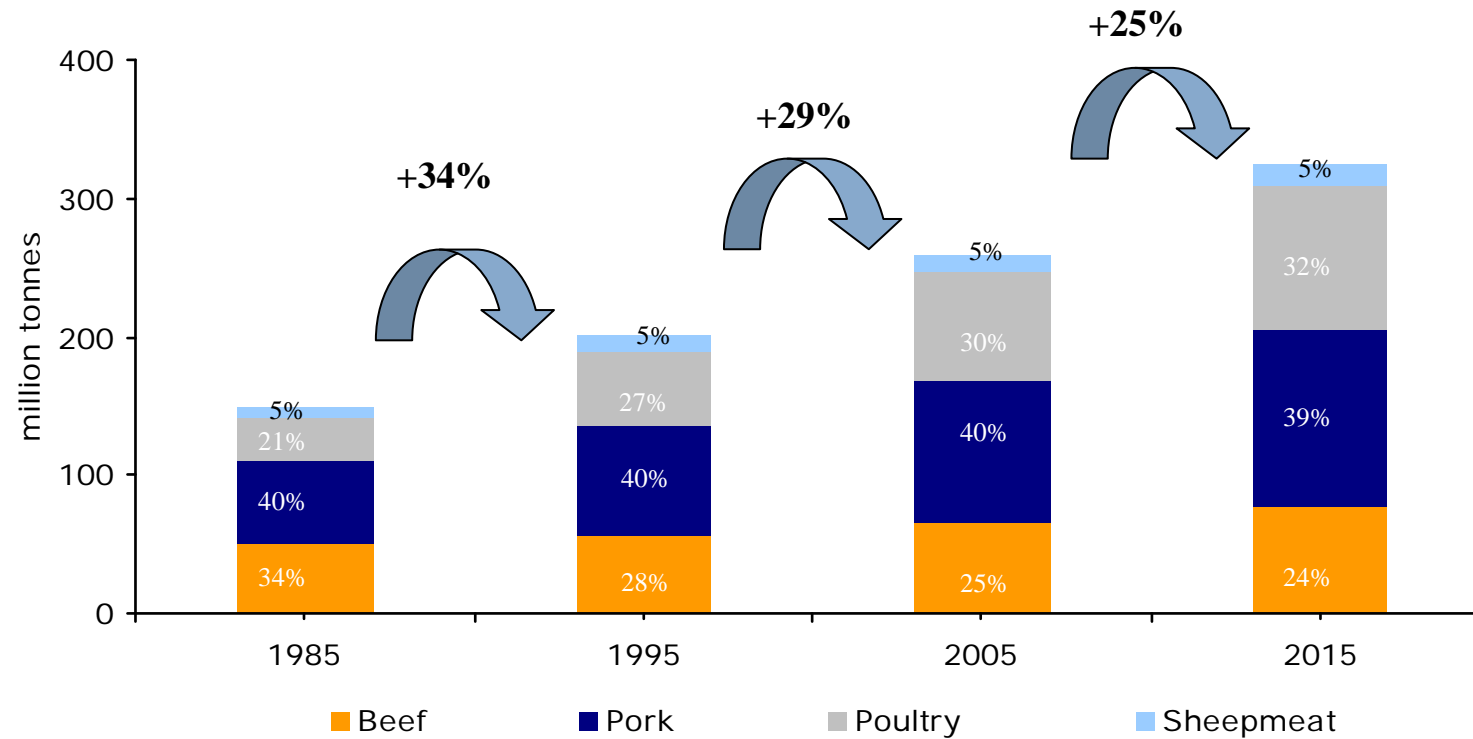
Populatie groei en stijging van de welvaart ...

... laten de vlees consumptie het komend decennium met ongeveer 20% groeien ...

Rabobank

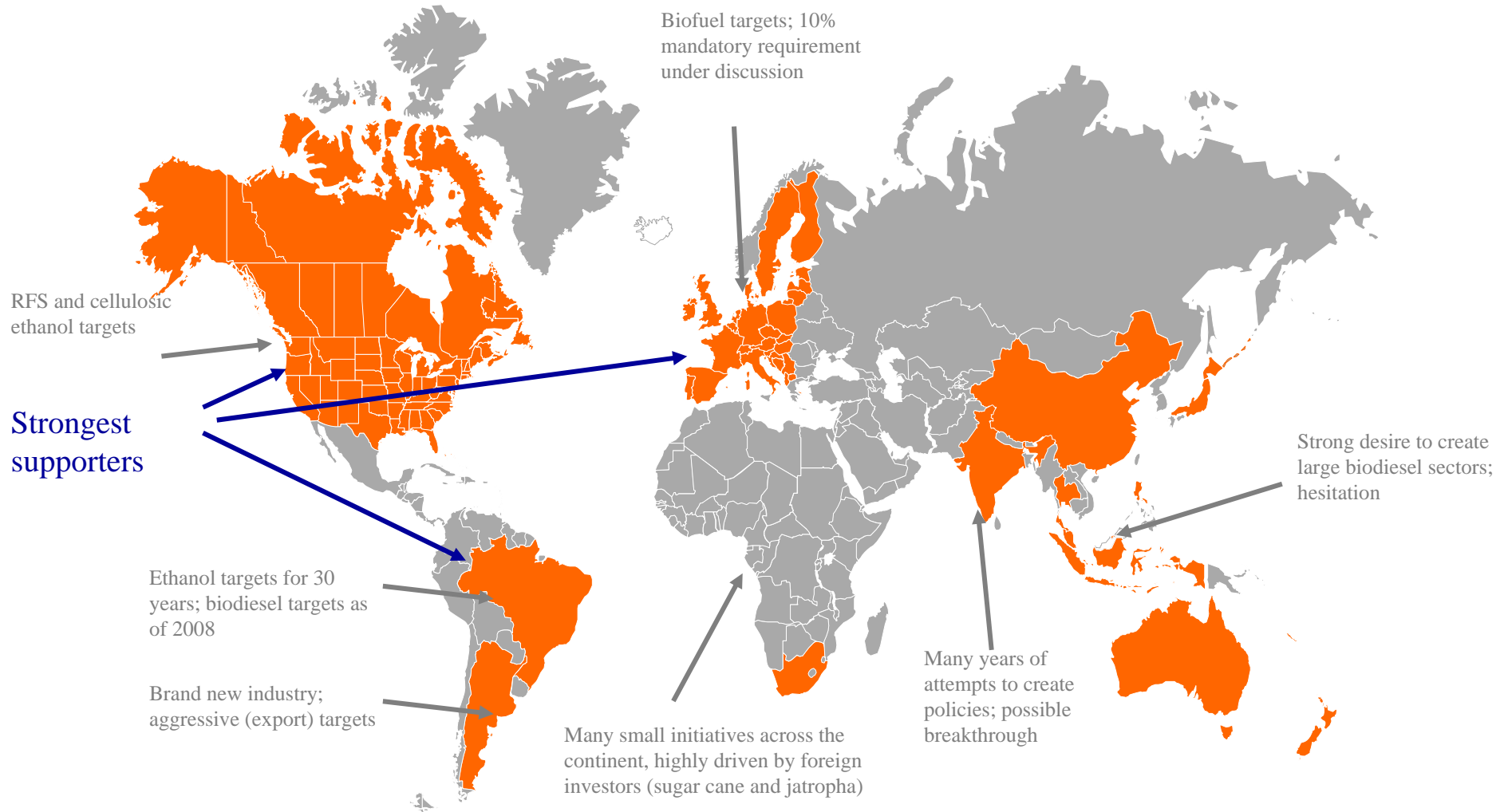

Source: Rabobank based on EC, FAO, FAPRI, OECD, USDA (2008)

Biofuel productie zal meer dan verdubbelen in het komende decennium

Rabobank

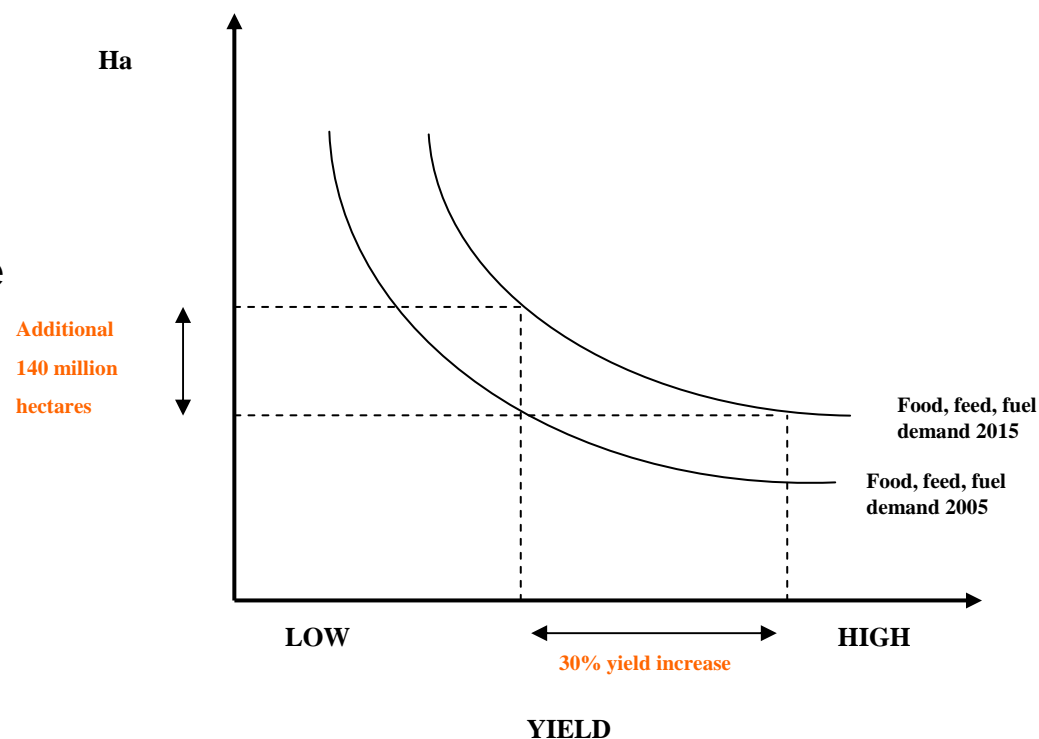

Ruim 500 miljoen ton granen en oliezaden extra nodig richting 2020 om wereldwijde vraag in te vullen

Rabobank

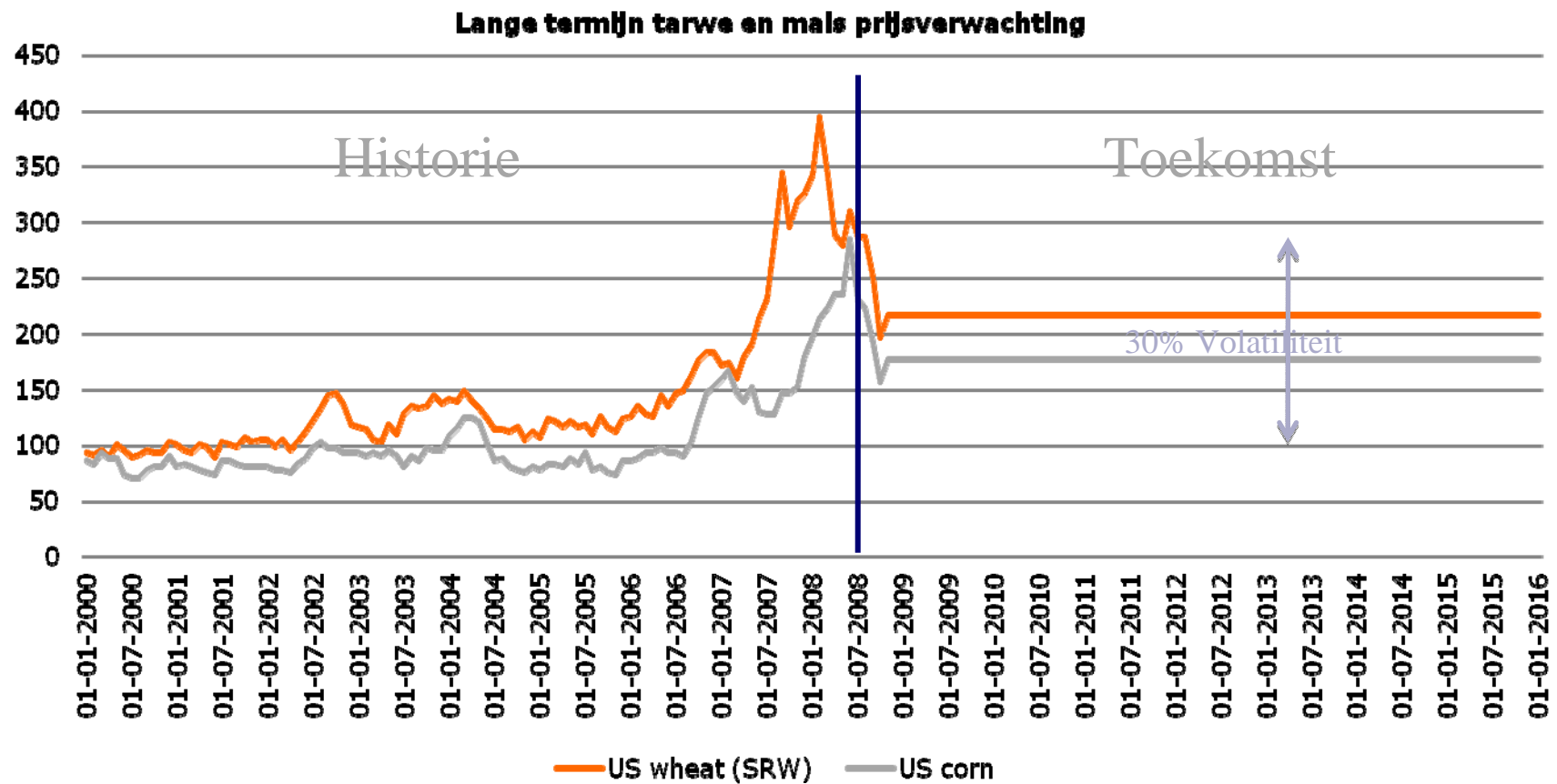
- 140 miljoen extra hectares uitgaande van de huidige opbrengsten en conversies of 30% opbrengstverbetering uitgaande van gelijkblijvende hectares om aan vraaggroei te kunnen voldoen
- Opbrengstverhoging en conversieverbetering zullen grootste bijdrage leveren aan de invulling van de vraag

Volatiele graanprijs die de komende 10 jaar duidelijk boven historisch gemiddelde ligt

Rabobank

Source: Rabobank analysis based on Bloomberg, 2008

Rabobank

Inhoud

- Sectie 1: Nederlands akkerbouw complex anno 2009
- Sectie 2: Economische dynamiek richting 2020
- **Sectie 3: Politieke dynamiek richting 2020**
- Sectie 4: Dynamiek in de graanketen
- Sectie 5: Agenda 2020

Politieke dynamiek richting 2020

Rabobank

Verdere liberalisatie van EU landbouwmarkten verwacht:

1. EU maakt terugtrekkende beweging op de markt
 - verlagen exportsubsidies
 - Terugbrengen interventie opkoopregelingen
 - verlagen importbelemmeringen

2. Onkoppeling
 - prijsondersteuning → directe inkomensondersteuning

3. Plattelandsontwikkeling

Moeilijkere omstandigheden om omschakeling
naar wereldmarkt te maken nauwelijks denkbaar

Rabobank

“Prices have changed so much for what
we sell and buy that it is almost
impossible to feel confident with the
decisions we make”

Rabobank

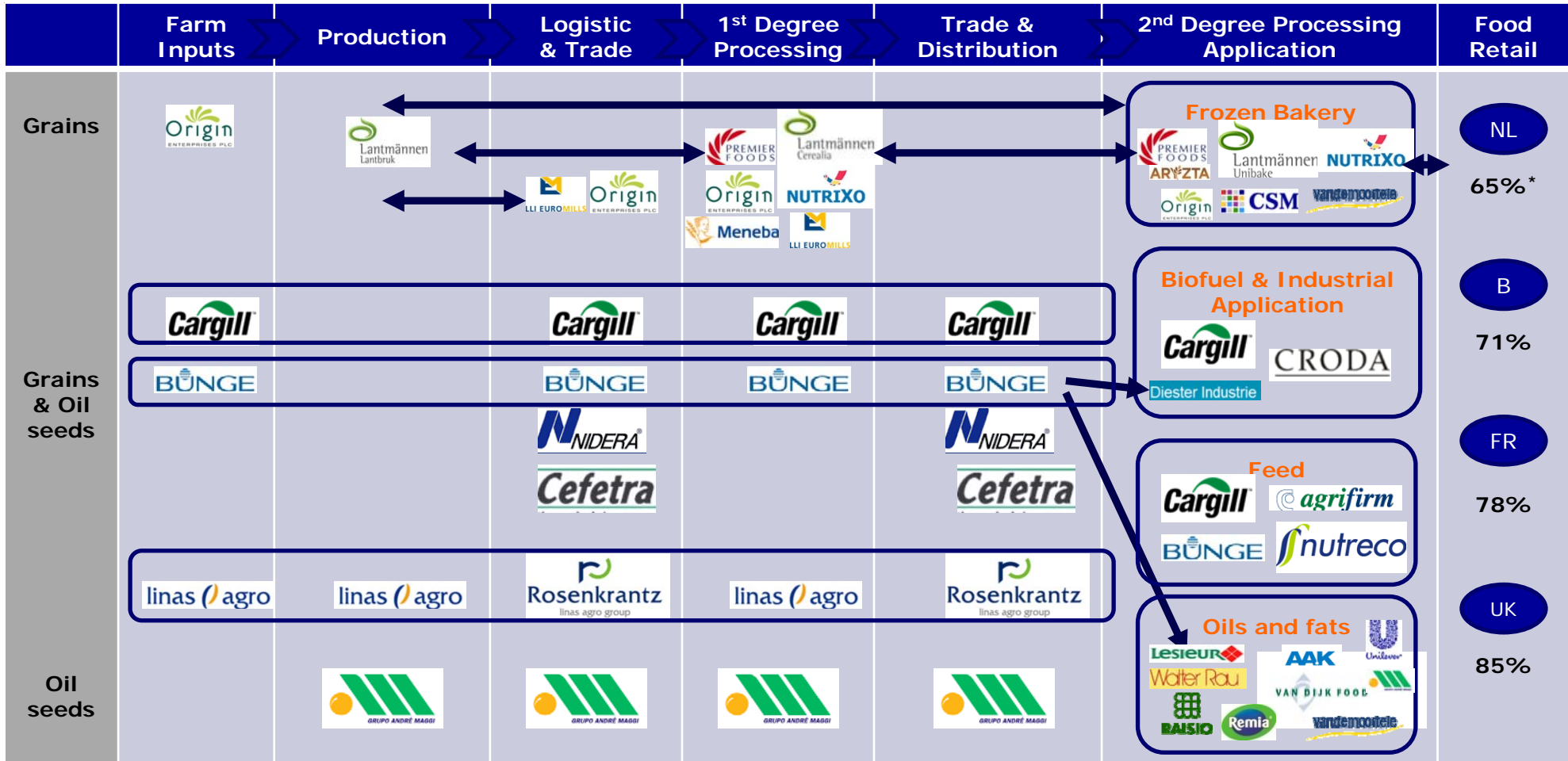
Inhoud

- Sectie 1: Nederlands akkerbouw complex anno 2009
- Sectie 2: Economische dynamiek richting 2020
- Sectie 3: Politieke dynamiek richting 2020
- **Sectie 4: **Dynamiek in de graanketen****
- Sectie 5: Agenda 2020

Hernieuwde strijd om verdeling risico en marge in graanketens

Rabobank

Rabobank

Inhoud

- Sectie 1: Nederlands akkerbouw complex anno 2009
- Sectie 2: Economische dynamiek richting 2020
- Sectie 3: Politieke dynamiek richting 2020
- Sectie 4: Dynamiek in de graanketen
- **Sectie 5: Agenda 2020**

Rabobank

Agenda 2020

1. Risico management moet geprofessionaliseerd worden
2. Harmonisering van belangen binnen en tussen ketens moet beter
3. Communicatie vanuit ketens naar maatschappij moet intenser
4. Duurzaamheid moet volwaardig in bedrijfsstrategie opgenomen worden
5. Keuze voor bedrijfsmodel moet bewuster
6. Investerings in onderzoek en innovatie moeten omhoog
7. Logistieke ontsluiting van Nederland moet blijvend aandacht krijgen
8. Intensieve inspanning van de overheden moet concurrentiepositie ondersteunen